

วารสาร มหาจุฬาวิชาการ Mahachula Academic Journal

ISSN : 2408 1078 (Print)

ISSN : 2651-2440 (Online)

ปีที่ ๑๑ ฉบับที่ ๓ กันยายน – ธันวาคม ๒๕๖๗ Vol.11 No.3 September – December 2024

● วัตถุประสงค์

วารสารมหาจุฬาวิชาการ เป็นวารสารวิชาการ ราย ๔ เดือน (ปีละ ๓ ฉบับ) คือ ฉบับที่ ๑ เดือนมกราคม-เมษายน, ฉบับที่ ๒ เดือนพฤษภาคม-สิงหาคม, ฉบับที่ ๓ เดือนกันยายน-ธันวาคม มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการผลิตผลงานทางวิชาการและงานวิจัยด้านพระพุทธศาสนา เพื่อให้บริการทางวิชาการด้านพระพุทธศาสนาแก่สังคม เพื่อเป็นเวทีแลกเปลี่ยนแนวคิดทางพระพุทธศาสนา เพื่อสนับสนุนให้เกิดวารสารทางวิชาการกลางของมหาวิทยาลัย ในการเผยแพร่บทความวิชาการและบทความวิจัยแก่ผู้บริหาร คณาจารย์ นักวิชาการ นักวิจัย และนิสิต นักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ในมิติทางด้านศาสนาและปรัชญา พระพุทธศาสนาบูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ ในขอบข่ายเนื้อหา สาขาวิชาสังคมวิทยา ศิลปศาสตร์และสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ เปิดรับบทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

- บทความที่ส่งมาขอรับการตีพิมพ์ในวารสารมหาจุฬาวิชาการ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยจะต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอื่น ผู้เขียนบทความจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความวิชาการหรือบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสารมหาจุฬาวิชาการ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อย่างเคร่งครัด รวมทั้งระบบการอ้างอิง ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของวารสาร
- ทุกบทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ได้รับการตรวจสอบทางวิชาการจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) อย่างน้อย ๒ ท่านต่อ ๑ บทความ
- ทรัพย์สินและความคิดเห็นที่ปรากฏในบทความวารสารมหาจุฬาวิชาการ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความนั้น และไม่ถือเป็นทรัพย์สินของความรับผิดชอบของกองบรรณาธิการ วารสารมหาจุฬาวิชาการ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

(๒)

● **เจ้าของ**

กองวิชาการ สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ห้อง ๓๐๕ เลขที่ ๗๙ หมู่ ๑ ถ.พหลโยธิน ต.ลำไทร อ.วังน้อย จ.พระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
โทรศัพท์ ๐๓๕ ๒๔๘๐๐๐ ต่อ ๘๗๗๓, โทรสาร ๐๓๕ ๒๔๘๐๑๓

● **ที่ปรึกษาวารสารมหาจุฬาราชการ**

พระพรหมบัณฑิต, ศาสตราจารย์ ดร.	ราชบัณฑิตกิตติมศักดิ์
พระพรหมวัชรธีรอาจารย์, ศาสตราจารย์ ดร.	อธิการบดี
พระเมธีวราญาณ, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.	คณบดีคณะพุทธศาสตร์
พระมหาบัณฑิต ปณฺธิตเมธี, ดร.	คณบดีคณะครุศาสตร์
พระครูสังฆรักษ์เอกภัทร อภินโนโท, รองศาสตราจารย์ ดร.	คณบดีคณะมนุษยศาสตร์
พระอุดมสิทธิธนายก, รองศาสตราจารย์ ดร.	คณบดีคณะสังคมศาสตร์

● **บรรณาธิการ**

รองศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือ้ง มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

● **หัวหน้ากองบรรณาธิการ**

นายสุชญา ศิริธัญญาร มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

● **กองบรรณาธิการ :**

พระปัญญาวัชรบัณฑิต, รองศาสตราจารย์ ดร. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
รองศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ พรหมเลิศ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
รองศาสตราจารย์ ดร.วุฒินันท์ กันทะเตียน มหาวิทยาลัยมหิดล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนตรี สิริโรจนานันท์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ มั่งมีสุขศิริ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุทัย สติมันน์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันชัย สุขตาม มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยณรงค์ ศรีมันตะ มหาวิทยาลัยบูรพา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมชาย ดำเนิน สมาคมนักวิจัยแห่งประเทศไทย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คะนอง ปาลีภัทรางกูร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
นายสุภฐาน สุตาจันทร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

● **คณะกรรมการกลั่นกรองบทความวารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (Peer Review)**

สาขาวิชา ศาสนา, ปรัชญา, พระพุทธศาสนา, ครุศาสตร์, มนุษยศาสตร์, สังคมศาสตร์

■ **ผู้ทรงคุณวุฒิภายในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย**

พระพรหมวัชรธีรอาจารย์, ศาสตราจารย์ ดร.

พระเมธีวัชรบัณฑิต, ศาสตราจารย์ ดร.

ศาสตราจารย์ ดร.บุญทัน ดอกไธสง

รองศาสตราจารย์ ดร.เวทย์ บรรณกรกุล

รองศาสตราจารย์ ดร.ชาติชาย พิทักษ์ธนาคม

รองศาสตราจารย์ ดร.สมชัย ศรีนอก

รองศาสตราจารย์ ดร.กฤต ศรียะอาจ

รองศาสตราจารย์ ดร.สิริวัฒน์ ศรีเครือดง

รองศาสตราจารย์ ดร.ประยูร สุขะใจ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระกาญจน์ กนกกมลเศศ

■ **ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย**

ศาสตราจารย์ พิเศษ อติศักดิ์ ทองบุญ

ศาสตราจารย์ ดร.วัชระ งามจิตรเจริญ

รองศาสตราจารย์ ดร.สมาน งามสนธิ

รองศาสตราจารย์ ดร.สำเนียง เลื่อมใส

รองศาสตราจารย์ ดร.จินดา จันทร์แก้ว

รองศาสตราจารย์ ดร.วิชชุดา หุ่นวิไล

รองศาสตราจารย์ ดร.เมธาวิ อุดมธรรมมานุภาพ

รองศาสตราจารย์ ดร.ประเวศ อินทองปาน

รองศาสตราจารย์ ดร.สนธิ สัตโยภาส

รองศาสตราจารย์ ดร.เสริมศรี ไชยสร

รองศาสตราจารย์ สยาม คำปรีดา

รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิญ รักษัตย์

รองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒนาผล

รองศาสตราจารย์ ดร.นลินี ณ นคร

พระธรรมวัชรปัญญาจารย์, รองศาสตราจารย์ ดร.

ศาสตราจารย์ ดร.จำนงค์ อติวัฒน์สิทธิ์

รองศาสตราจารย์ ดร.สมิทธิพล เนตรนิมิตร

รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุขะพรหม

รองศาสตราจารย์ ดร.โกนิญ์ ศรีทอง

รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฏฐ์ ศรีดี

รองศาสตราจารย์ ดร.ประพันธ์ ศุภษร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เริงชัย หมื่นชนะ

ราชบัณฑิต

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

มหาวิทยาลัยศิลปากร

มหาวิทยาลัยบูรพา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

(๔)

รองศาสตราจารย์ ดร.วุฒินันท์ กันทะเตียน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ มั่งมีสุขศิริ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนตรี สิริโรจนานันท์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันชัย สุขตาม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยณรงค์ ศรีมันตะ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมชาย ดำเนิน
ดร.ชัยสิทธิ์ ทองบริสุทธิ

มหาวิทยาลัยมหิดล
มหาวิทยาลัยศิลปากร
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
มหาวิทยาลัยบูรพา
สมาคมนักวิจัยแห่งประเทศไทย
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง

● ฝ่ายประสานงานและจัดการ

ประสานงานจัดการและพิธีอัญเชิญอักษร

พระมหาขวัญชัย ปุตุตวิเสโส
พระมหาทรงชัย วิชยเกรี
นายสุภฐาน สุดาจันทร์
นางสาวสังเวียน ฟูเฟื่อง
นายณัฐวุฒิ วงษ์ภา

พระมหาธิติ อนุภทโท
นายศิลป์ชัย วงษ์จำนงค์
นางสาวสุจิตรา ชวดรัมย์
นางสาวภักนิช พิมพา

งานสมาชิก

พระมหาทรงชัย วิชยเกรี

บันทึกข้อมูล

นายจิระศักดิ์ ธารสุขกระจ่าง

งานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

นายนพดล เพ็ญประชุม

● นิติกร

นายธวัช แยมปิว

● ภาพ/ศิลปะ

พระมหาสุระศักดิ์ ธีรวโโส

นายสมบุรณ์ เพ่งพิศ

● ออกแบบปก

พระพลวัฒน์ พวงปากกา

- จัดรูปเล่ม

นายสมบุรณ์ เฟ่งพิศ

- พิมพ์ที่

โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เลขที่ ๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐

โทรศัพท์ ๐๓๕ ๒๔๘ ๐๐๐ ต่อ ๘๕๕๕-๘๕๕๙ โทรสาร ๐๓๕ ๒๔๘ ๐๐๐ ต่อ ๘๕๔๕

- จำนวนที่ตีพิมพ์ ๑๐๐ เล่ม

วารสารมหาจุฬาริชาการ
เป็นสมาชิกเครือข่ายวารสารวิชาการ
ด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ (JSH)

บทบรรณาธิการ

วารสารมหาจุฬาริชาการ ปีที่ ๑๑ ฉบับที่ ๓ กันยายน - ธันวาคม ๒๕๖๗ ได้รวบรวมบทความวิชาการของผู้บริหาร คณาจารย์ของมหาวิทยาลัย รวมถึงคณาจารย์ต่างสถาบัน ที่ได้ส่งบทความทางวิชาการมาร่วมตีพิมพ์ เพื่อเป็นการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ ทำให้คณาจารย์ได้มีโอกาสศึกษาพุทธธรรมและการนำไปประยุกต์ บูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตามหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาอันเป็นการบริการวิชาการแก่สังคม ในฉบับนี้ กองบรรณาธิการและคณะทำงานฝ่ายประสานงานได้รับเกียรติจากผู้เขียนทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยและสถานศึกษา จำนวน ๑๔ แห่ง ส่งบทความทางวิชาการเพื่อลงตีพิมพ์เผยแพร่ จำนวน ๔๐ บทความ ในบทความทั้งหมดเป็นภาษาไทยล้วน แบ่งเป็นบทความวิชาการ ๓ บทความ บทความวิจัย ๓๗ บทความ และมีบทวิพากษ์ ๑ เรื่อง ซึ่งรายละเอียดของบทความต่าง ๆ นั้น กองบรรณาธิการ ได้กล่าวถึงเนื้อหาของแต่ละบทความโดยสรุปดังนี้

บทความวิจัยที่ ๑ เรื่อง “อิทธิพลความเชื่อเรื่องพญานาคที่มีต่อพระพุทธศาสนาในประเทศไทย” โดย พระมหาพุทธนา นรเชฏโฐ, รศ.ดร., พระมหาสุศักดิ์ ปัจจนตเสโน, ผศ.ดร., พระครูสิริรัตนบัณฑิต, ผศ.ดร., พระเจริญ วฑฒโน, ผศ.ดร., รศ.ดร. สุเทพ พรหมเลิศ, ผศ. สันติ เมืองแสง คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้เสนอผลการวิจัยไว้ว่า (๑) ความเชื่อในเรื่องพญานาคตามบริบทของคนในประเทศไทยนี้ เป็นความเชื่อที่ผสมผสานระหว่างความเชื่อต่อสัตว์ที่มีอำนาจเหนือธรรมชาติ การนับถือผีหรือเทพเจ้าที่ปรากฏตามตำนานของท้องถิ่น การนับถือเทพเจ้าแห่งเมืองบาดาลตามคติของศาสนาพราหมณ์ และการนับถือเทพเจ้าผู้พิทักษ์ปุชนียวัตถุและปุชนียสถานในทางพระพุทธศาสนา ความเชื่อต่อพญานาคของคนในประเทศไทยมีปรากฏมานานมากกว่า ๒,๖๐๐ ปี ก่อนที่พระพุทธศาสนาจะเผยแพร่เข้ามาในภูมิภาคแห่งนี้ (๒) อิทธิพลความเชื่อเรื่องพญานาคที่มีต่อสังคมไทย มี ๕ ด้าน ประกอบด้วย ด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ศิลปกรรม และด้านประเพณี ด้านเศรษฐกิจ สังคมได้รับผลดีอย่างชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นด้านรายรับ การพัฒนาปรับปรุงสภาพแวดล้อม และภูมิทัศน์ของวัด การก่อสร้างหรือต่อเติมอาคารสิ่งปลูกสร้าง การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การจำหน่ายสินค้าของที่ระลึกหรือผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับพญานาค ด้านสังคม ทำให้คนในสังคมไทย ตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ในชุมชน ท้องถิ่นหรือในทางพระพุทธศาสนา และการประพฤติตามเยี่ยงอย่างของพญานาคด้วย ด้านวัฒนธรรม ทำให้แบบแผนการดำเนินชีวิตที่เกี่ยวข้องกับพญานาคที่เป็นไปเพื่อตอบสนองความต้องการของชีวิต และมีส่วนกระตุ้นส่งเสริมการท่องเที่ยวทาง

วัฒนธรรม ธรรมชาติหรือศาสนามากยิ่งขึ้น ด้านศิลปกรรม พญานาคมีอิทธิพลในด้านศิลปกรรม ทั้งในส่วนที่เป็นสถาปัตยกรรม ประติมากรรม จิตรกรรมและหัตถกรรมของคนในสังคมไทยมาอย่างช้านาน ควบคู่กับการสร้างบ้านแปลงเมืองของคนตั้งแต่สมัยบรรพกาลจนถึงปัจจุบัน ด้านประเพณีที่ได้รับอิทธิพลจากความเชื่อเรื่องพญานาคในสังคมไทยประกอบด้วย ประเพณีการบวชนาค ประเพณีเถรภิเสก (ฮอตสงฆ์) ประเพณีการไหลเรือไฟและประเพณีการแข่งขันเรือ (๓) อิทธิพลความเชื่อเรื่องพญานาคที่มีต่อพระพุทธศาสนาในประเทศไทย มี ๔ ด้าน ประกอบด้วย ด้านความเชื่อ ด้านศิลปกรรม ด้านวรรณกรรม และด้านพิธีกรรม ด้านความเชื่อ เป็นความเชื่อที่ผสมผสานระหว่างความเชื่อท้องถิ่นในฐานะเป็นเจ้าของที่เจ้าแห่งสายน้ำ และเป็นผู้รักษาคุ้มครองปูชนียสถานและปูชนียวัตถุในทางพระพุทธศาสนา ด้านศิลปกรรม คือด้านจิตรกรรม ประติมากรรม สถาปัตยกรรม และหัตถกรรม ด้านวรรณกรรม มีตำนาน เรื่องเล่าที่เกี่ยวข้องกับพญานาคในที่ต่าง ๆ มีจำนวนมาก เช่น ตำนานอุรังคธาตุ ตำนานพระเจ้าสิบโลก เป็นต้น และด้านพิธีกรรม ได้แก่ พิธีทำขวัญนาค พิธีบวชนาคหรืออุปสมบทกรรม และพิธีบวงสรวง

บทความวิชาการที่ ๒ เรื่อง “การพัฒนาคุณภาพชีวิตทางการศึกษาเพื่อเด็กด้อยโอกาส” โดย พระอนุสรณ์ พันธุ์ประเสริฐ, พระมหาบุญเลิศ อินทปญโญ, ศ.ดร., พระปลัดประพจน์ สุภาโต, ดร. วิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวารวดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้เสนอว่า การพัฒนาคุณภาพชีวิตทางการศึกษาของเด็กด้อยโอกาสเป็นกระบวนการที่มุ่งเน้นให้บริการการศึกษาอย่างเสมอภาคและทั่วถึง มุ่งเน้นให้เด็กด้อยโอกาสทุกคนได้รับการศึกษาที่เหมาะสมและหลากหลาย ใช้วัดกรรมทางการศึกษาและเน้นการทำงานแบบสหวิชาชีพเพื่อให้เหมาะสมกับเด็กในแต่ละพื้นที่ ส่งเสริมให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนเข้ามาช่วยจัดการศึกษาในเชิงรุก โดยใช้สื่อที่ทันสมัยและการศึกษาทางไกลเพื่อเข้าถึงผู้เรียนได้มากที่สุด เน้นการเรียนรู้เพื่อชีวิตที่เหมาะสมกับเด็กด้อยโอกาสโดยบูรณาการด้านวิชาการ ศิลธรรม จริยธรรมและทักษะการดำรงชีวิต เพื่อค้นหารูปแบบที่เหมาะสมในการพัฒนาสมรรถนะและศักยภาพของเด็ก เน้นการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ใกล้ตัวและการประยุกต์ภูมิปัญญาท้องถิ่น พร้อมกับการสร้างแรงจูงใจเชิงบวกและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครอบครัวและสังคม การสร้างและพัฒนาเครือข่ายการจัดการศึกษามุ่งเน้นการจัดทำฐานข้อมูลความต้องการและสภาพความจำเป็นของเด็กด้อยโอกาสในทุกพื้นที่ให้ทันสมัยการณปัจจุบัน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กด้อยโอกาสกับครอบครัว ชุมชนและสังคมในการจัดการศึกษาที่เหมาะสมกับบริบทและสภาพพื้นที่ พร้อมกับการจัดตั้งศูนย์ประสานและส่งเสริมความช่วยเหลือทางการศึกษาและด้านอื่น ๆ

บทความวิจัยที่ ๓ เรื่อง “การพัฒนาคุณภาพชีวิตตามแนวทางพระพุทธศาสนาของชุมชนบ้านสันนาเคียน ตำบลสันนาหนองใหม่ อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน” โดย พ.ต.ท. สันติภาพ อินตะเขื่อน,

(๘)

ดร.ชำนาญ เกิดช่อ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์นครน่าน เฉลิมพระเกียรติฯ ได้เสนอผลการวิจัยไว้ว่า (๑) ด้านปัญหาคุณภาพชีวิต ชาวบ้านสันนาเคียนส่วนใหญ่ มีระดับการศึกษาในระดับต่ำ ประกอบอาชีพเกษตรกร มีต้นทุนการผลิตสูงแต่รายได้ต่ำ มีปัญหาหนี้สินมาก ทำให้คนหนุ่มสาวต้องออกไปหางานทำในต่างจังหวัดเพิ่มขึ้น ทำให้บุตรหลานต้องอยู่กับปู่ย่าตายายซึ่งมีความรู้และระดับความคิดต่างวัยกันมากโดยเฉพาะความรู้การใช้เทคโนโลยี ส่งผลให้บุตรหลานขาดความรักความอบอุ่นจากพ่อแม่ มีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับต่ำจึงต้องมีการจัดกิจกรรมอบรมเพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตให้ประชาชนในชุมชนบ้านสันนาเคียนมีรายได้เพิ่มมากขึ้นสร้างอาชีพให้กับประชาชน (๒) การพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักพระพุทธศาสนา มีหลักธรรมหลายประการ อาทิ การปฏิบัติตามหลักศีล ๕ หลักภavana ๔ หลักไตรสิกขา หลักอิทธิบาท ๔ แต่หลักการที่รู้จักมากที่สุดและมีการส่งเสริมให้ปฏิบัติเป็นนิจคือหลักศีล ๕ ที่เน้นการไม่เบียดเบียนชีวิตใครไม่ทำร้ายใคร ไม่ลักเล็กขโมยน้อยอยากได้ของของคนอื่น ชื่อสัตย์ต่อคู่ครองของตน ไม่ใช้วาจาเท็จกล่าวร้ายประทุษร้ายว่าโทษคนอื่น และไม่ดื่มสุราหรือของมีเมาต่าง ๆ ก็จะเป็นการส่งเสริมให้เป็นชุมชนสังคมที่ดีและประชาชนในชุมชนก็จะมีความสุขสบายมีความสุขทั้งตัวเองและสังคม (๓) ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามแนวทางพระพุทธศาสนาของชุมชนบ้านสันนาเคียน มีแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิต ๔ ด้าน คือ ๑) ด้านเศรษฐกิจ ชุมชนบ้านสันนาเคียน ถ้าเปลี่ยนแปลง มีความขยันอดทน ไม่เกียจขี้เกียจมีคุณธรรม ร่วมกันพัฒนาพระธาตุสันนาเคียนให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวและผลิตสินค้าชุมชน ๒) ด้านจิตใจ ชุมชนบ้านสันนาเคียนจัดอบรมคุณธรรมศีลธรรม เข้าวัดรักษาศีล อบรมจิตภาวนาเป็นประจำ ๓) ด้านร่างกาย ชุมชนบ้านสันนาเคียน มีการออกกำลังกายสม่ำเสมอ รับประทานอาหารที่สะอาด ไม่ดื่มสุรา ไม่สูบบุหรี่ ไม่เสพยาเสพติด นำหลักธรรมศีล ๕ มาใช้ในชีวิตประจำวัน ๔) ด้านสังคม ชุมชนบ้านสันนาเคียน ไม่เบียดเบียนทำร้ายกัน มีความเสียสละช่วยเหลือกันและกัน ตามหลักสังคหวัตถุ ๔

บทความวิจัยที่ ๔ เรื่อง “คัมภีร์สี่ขะตาฉบับวัดโพธิ์พะเนา เมืองไชยเสถา นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว: การปริวรรต การแปลและการศึกษาวิเคราะห์” โดย พระเวียง สิริเมโธนา, ดร.ชำนาญ เกิดช่อ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์นครน่าน เฉลิมพระเกียรติฯ ได้เสนอผลการวิจัยไว้ว่า (๑) คัมภีร์สี่ขะตาฉบับวัดโพธิ์พะเนาประกอบด้วย คัมภีร์หลัก ๕ เล่ม ได้แก่ คัมภีร์ปัญญาปารมี, คัมภีร์อุณหัตตะวิไชย, คัมภีร์ยันทุนนิมิตตัง, คัมภีร์สลาการวิชาสูตร และคัมภีร์ทิพมนต์ โดยผู้แต่งคาดว่า เป็นพระอาจารย์พิมพ์ เตชะพิมพ์ และพระอาจารย์ใหญ่ มหาจระฐน วชิรรังสี คัมภีร์เหล่านี้มีโครงสร้างที่คล้ายคลึงกัน ประกอบด้วยบทอุเทศ นิเทศ ปฏินิเทศ และใช้รูปแบบการประพันธ์ที่ผสมผสานภาษาบาลีกับภาษาลาวเพื่อความเข้าใจง่ายและยังคงความศักดิ์สิทธิ์

ของเนื้อหา (๒) ในส่วนของการปริวรรตและแปลคัมภีร์ทั้ง ๕ เล่ม ใช้ภาษาบาลีสลับกับคำแปลภาษาลาว โดยมีการสรุปและปิดท้ายเนื้อหาด้วยคำว่า “สเด็จพระบรมบวณท้านี้ก่อนแล” คัมภีร์แต่ละเล่มมีเนื้อหาที่เน้นหลักธรรมทางพุทธศาสนา เช่น การบำเพ็ญบารมี ๑๐ ทศ การปฏิบัติตามพระรัตนตรัยและการขอพรจากพระพุทธเจ้าเพื่อขจัดภัยพิบัติ (๓) ส่วนการวิเคราะห์คัมภีร์ใน ๔ ด้านหลัก ได้แก่ รูปลักษณะและการนำไปใช้, หลักธรรมที่ปรากฏในคัมภีร์, วัฒนธรรมประเพณีที่ปรากฏในคัมภีร์ และการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน พบว่า คัมภีร์สี่พระศาสดาบัววัดโพชนพเนนมีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้กับบุคคลและชุมชน และยังมีบทบาทในการรักษาวัฒนธรรมและประเพณีที่ดั้งเดิมของชาวลาวให้คงอยู่

บทความวิชาการที่ ๕ เรื่อง “การตีความอุปาลิวัตสูตรโดยใช้อรรถปริวรรตศาสตร์ของฮันส์-เจอร์จ กาดาเมอร์” โดย พระมหาวิญญูธรรม์ ญาณกิตติ (ศรีชัย), รศ.ดร.แมชชีกฤษณา รักษาโฉม, ผศ.(พิเศษ) ดร.อรชกร ไกรจักร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้เสนอข้อสรุปไว้ว่า อุปาลิวัตสูตรเป็นพระสูตรเกี่ยวกับคำสอนเรื่องกรรมของพระพุทธเจ้าและนิครนถนาฎบุตร ฝ่ายพระพุทธเจ้ามีทรรศนะว่า มโนกรรมมีผลมากที่สุด ส่วนฝ่ายนิครนถนาฎบุตรมีทรรศนะว่า กายทัณทะหรือกายกรรมมีผลมากที่สุด ด้วยเหตุนี้ ผู้เขียนจึงได้ใช้อรรถปริวรรตศาสตร์ของกาดาเมอร์ตีความคำสอนเรื่องกรรมของพระพุทธเจ้าและนิครนถนาฎบุตรในอุปาลิวัตสูตร พบว่า (๑) อคติ (Prejudice) คือ ความเชื่อหรือความเข้าใจของพระพุทธเจ้า ก็คือว่า ใจมีบทบาทสำคัญในฐานะเป็นแรงผลักดันให้บุคคลกระทำความกรรมทางกาย วาจา ใจ และสภาวะธรรมทั้งหมดตามทรรศนะของพระพุทธองค์ ล้วนมีใจเป็นประธานทั้งสิ้น ด้วยเหตุนี้ อคติ (Prejudice) หรือความเชื่อความเข้าใจดังกล่าวข้างต้นจึงกำหนดขอบฟ้า (Horizon) ของพระพุทธเจ้า ทำให้พระพุทธองค์ทรงมีทรรศนะว่า มโนกรรมมีผลมากที่สุด (๒) อคติ (Prejudice) คือ ความเชื่อหรือความเข้าใจของนิครนถนาฎบุตร ก็คือว่า การทรมานร่างกายให้ได้รับความทุกข์จะทำให้ชีวิตบริสุทธิ์หลุดพ้นจากอณูกรรมหรือกรรมเก่า และชีวิตตามทรรศนะของท่านก็ถูกจัดอยู่ในฝ่ายสสารด้วย ท่านให้ความสำคัญกับสสาร ด้วยเหตุนี้ อคติ (Prejudice) หรือความเชื่อความเข้าใจดังกล่าวข้างต้นจึงกำหนดขอบฟ้า (Horizon) ของนิครนถนาฎบุตร ทำให้ท่านมีทรรศนะว่า กายทัณทะมีผลมากที่สุด ดังนั้น การที่พระพุทธเจ้าและนิครนถนาฎบุตรมีทรรศนะแตกต่างในประเด็นว่าด้วยผลของกรรม เพราะพระศาสดาทั้งสองมีอคติ (ความเชื่อหรือความเข้าใจ) คนละชุด อคติดังกล่าวจึงส่งผลทำให้แต่ละท่านมีขอบฟ้าเกี่ยวกับกรรมแตกต่างกัน ในกรณีเช่นนี้ จึงไม่มีฝ่ายใดผิด ไม่มีฝ่ายใดถูกต้องตามแนวคิดของกาดาเมอร์

บทความวิจัยที่ ๖ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาทักษะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา” โดยนางวาสนา ไกรสินธุ์, ดร.วีรภัทร ภัทรกุล สาขาวิชา

(๑๐)

การบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ได้เสนอผลการวิจัยไว้ว่า (๑) สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การพัฒนาทักษะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (๒) แนวทางการพัฒนาทักษะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ประกอบด้วย ๔ ด้าน ดังนี้ คือ (๑) ทักษะด้านเทคนิค ผู้บริหารจัดสรรงบประมาณรวมถึงทรัพยากรทางการบริหารเพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาพัฒนาตนเองโดยการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม (๒) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ผู้บริหารจัดกิจกรรมและโครงการสร้างความสัมพันธ์อันดีให้กับบุคลากร เพื่อสร้างบรรยากาศที่ดีในการปฏิบัติงานภายในองค์กร (๓) ทักษะด้านนวัตกรรม ผู้บริหารจัดการประชุมเพื่อชี้แจงให้บุคลากรมีความเข้าใจตรงกันในภาพรวมขององค์กร เพื่อให้มีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาองค์กรไปในทิศทางเดียวกัน (๔) ทักษะด้านการศึกษาและการสอน ผู้บริหารส่งเสริมการจัดการศึกษา โดยจัดสรรเวลาให้ครูและบุคลากรอย่างเพียงพอสำหรับจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียน รวมถึงการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาให้ก้าวทันต่อสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคมปัจจุบัน

บทความวิจัยที่ ๗ เรื่อง “การพัฒนาการแก้ปัญหาแบบร่วมมือและทักษะการตัดสินใจด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เรื่อง สมบัติทางกายภาพของวัสดุของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนอนุบาล วัดอู่ตะเภา จังหวัดชลบุรี” โดย นายจิรายุ สีลาที, รศ.ดร.จุฬารัตน์ ธรรมประทีป, ดร.ทรงพล ผดุงพัฒนากุล, สาขาศึกษาศาสตร์ (วิทยาศาสตร์ศึกษา) มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมมาธิราช ผลการวิจัยพบว่า หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (๑) นักเรียนมีพัฒนาการแก้ปัญหาแบบร่วมมือสูงขึ้น อยู่ในระดับสูงจำนวน ๒๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๕๐ (๒) นักเรียนมีพัฒนาการทักษะการตัดสินใจสูงขึ้น อยู่ในระดับสูงจำนวน ๒๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๓.๓๓ และ (๓) แนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ได้แก่ ๑) การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม และการกำหนดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกให้สอดคล้องกับความสามารถในการปฏิบัติกิจกรรม ทำให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมตามหน้าที่ของตนเอง มีการสนทนา ระดมความคิด ลงมติเพื่อแก้ปัญหาแบบร่วมมือและตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ๒) การปรับพื้นฐานด้านการระบุปัญหา การตั้งสมมติฐาน และการกำหนดตัวแปร โดยใช้แบบฝึกทักษะร่วมกับการสะท้อนย้อนกลับจากครู ก่อนขึ้นกำหนดปัญหาและดำเนินการศึกษาค้นคว้า ช่วยให้นักเรียนมีความพร้อมในการแก้ปัญหาแบบร่วมมือและพัฒนาทักษะการตัดสินใจได้ดียิ่งขึ้น และ ๓) การสังเกต ติดตาม ให้ความช่วยเหลือ และใช้คำถามในการปฏิบัติกิจกรรมเป็นรายกลุ่ม ทำให้นักเรียนเกิดความไว้วางใจ กล้าถาม กล้าแสดงความคิดเห็น ระดมความคิด และร่วมกันลงมติในการตัดสินใจแก้ปัญหากับสมาชิกภายในกลุ่มมากขึ้น

บทความวิจัยที่ ๘ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาบทบาทผู้บริหารในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้วิถีใหม่ของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา” โดย นางสาวนุชบา สุขญาณกิจ, ผศ.ดร.พรเทพ ฐัฒน สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ได้เสนอผลการวิจัยไว้ว่า (๑) บทบาทที่เป็นจริงของผู้บริหารในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้วิถีใหม่ของสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนบทบาทที่ครุคาคหวังต่อผู้บริหารในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้วิถีใหม่ของสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (๒) แนวทางการพัฒนาบทบาทผู้บริหารในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้วิถีใหม่ของสถานศึกษา นำเสนอแนวทางการพัฒนาเป็น ๕ ด้าน จำนวน ๒๘ รายการ ปฏิบัติ ดังนี้ ด้านที่ ๑ การเป็นผู้ริเริ่มมี ๖ รายการปฏิบัติ ด้านที่ ๒ การเป็นนักประชาสัมพันธ์ และสัมพันธ์ชุมชนมี ๖ รายการปฏิบัติ ด้านที่ ๓ การเป็นนักแก้ปัญหา มี ๕ รายการปฏิบัติ ด้านที่ ๔ การเป็นผู้ประสานงานมี ๕ รายการปฏิบัติ และด้านที่ ๕ การเป็นผู้ประเมิน กำกับ ดูแลมี ๖ รายการปฏิบัติ

บทความวิจัยที่ ๙ เรื่อง “การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา” โดย นางสาวปัทมา มั่นจิตร, รศ.ดร.อัจฉรา นิยามภา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ได้เสนอผลการวิจัยไว้ว่า (๑) การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การเข้าใจ รองลงมา คือ การสร้าง และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การใช้ ตามลำดับ (๒) การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดการเรียนการสอน รองลงมา คือ การวัดผลประเมินผล และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การนิเทศการศึกษา ตามลำดับ (๓) การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารงานวิชาการ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .๐๑ (๔) การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ประกอบด้วย การสร้าง การเข้าใจ การเข้าถึงและการใช้ โดยรวมกันพยากรณ์การบริหารงานวิชาการ ได้ร้อยละ ๘๑.๕๐

บทความวิจัยที่ ๑๐ เรื่อง “แนวทางการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมทหารเกณฑ์” โดย พันโท วิชาชนะ หัวใจเจริญ, รศ.ดร.แม่ชีกฤษณา รักษาโณม, ผศ.(พิเศษ) ดร.อรชกร ไกรจักร์ สาขาวิชาพระพุทธ-

(๑๒)

ศาสนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้เสนอผลการวิจัยไว้ว่า (๑) หลักสูตร การฝึกทหารเกณฑ์ของกองทัพบก ประกอบด้วย หลักสูตรวิชาทฤษฎีแบบธรรมเนียมทหาร ได้แก่ วิชา การฝึก วิชาทหารทั่วไป และหลักสูตรการฝึกวิชาชีพ ได้แก่ การฝึกกลุ่มอาชีพทั่วไปและกลุ่มอาชีพ โดยมีรูปแบบการฝึกแบบรวม แบบแยกการและแบบผสม วิธีการฝึกแบ่งเป็นขั้นสาธิต ขั้นปิดตอนและ ขั้นเปิดตอน สำหรับการประเมินการฝึกจะแบ่งเป็นสถานที่มีการกำหนดเกณฑ์การประเมินและการ ให้คะแนนตามหลักสูตรการฝึก (๒) คุณธรรมที่เหมาะสมกับทหารเกณฑ์ ได้แก่ ไตรสิกขา ประกอบด้วย ๑) ศीलสิกขา คือ ความเข้มแข็งของร่างกาย ความมีระเบียบวินัย ความเรียบง่ายสันโดษ ๒) จิตตสิกขา คือ การพัฒนาอารมณ์ มีขันติ ความอดกลั้น กล้าหาญ จิตใจเข้มแข็ง ไม่หวั่นไหว เสียสละต่อชาติ บ้านเมือง อุทิศตน เมตตา ซื่อสัตย์ จริงใจ ๓) ปัญญาสิกขา คือ การมีความรู้ในกลยุทธ์ทางทหารและ ทักษะในการใช้อาวุธ ฉลาดในยุทธศาสตร์ประพฤติตนเป็นประโยชน์ (๓) แนวทางการส่งเสริมพัฒนา คุณธรรมของทหารเกณฑ์แบ่งออกเป็น ๒ ปัจจัย ได้แก่ (๓.๑) ปัจจัยภายนอกคือบุคคลากรผู้สอนควรใช้ อนุสาสนีปาฏิหาริย์เป็นตัวขับเคลื่อนในการสอนและการฝึกปฏิบัติ (๓.๒) ปัจจัยภายในคือทหารเกณฑ์ มองเห็นคุณค่าและความหมายของการเป็นทหารที่รักษาประเทศชาติเป็นภารกิจสำคัญของตนเอง โดยมีกิจกรรมและงบประมาณสนับสนุนอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง

บทความวิจัยที่ ๑๑ เรื่อง “ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมในองค์กรของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต ๑” โดย นางสาว กัญญาภัค ทองศรี, ดร.นิฐิพนธ์ สนิทเหลือ สาขาบริหารการศึกษา สถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนมากไปหาน้อย ได้แก่ (๑) การมี ความคิดริเริ่ม การรู้จักปรับปรุงแก้ไข การยอมรับนับถือ การให้ความช่วยเหลือการโน้มน้าวจิตใจ การประสานงาน และการเข้ากับสังคมได้ดี (๒) การทำงานเป็นทีมในองค์กรของโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต ๑ ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับ มาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การติดต่อสื่อสาร การร่วมมือ การประสานงานการมีความคิด สร้างสรรค์ และการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (๓) การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน การทำงานเป็นทีมในองค์กรของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต ๑ ไม่แตกต่างกัน (๔) ภาวะผู้นำส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมในองค์กร ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต ๑ อย่างมีนัยสำคัญที่ ๐.๕ โดยตัวแปรที่ได้รับคัดเลือกเข้าร่วมสมการ ได้แก่ ด้านการมีความคิดริเริ่ม ด้านการให้ความ ช่วยเหลือ ด้านการประสานงาน ด้านการโน้มน้าวจิตใจ ด้านการเข้ากับสังคมได้ดี ด้านการยอมรับนับถือ และด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข โดยมีประสิทธิภาพในการทำงานร้อยละ ๓.๗๕

บทความวิจัยที่ ๑๒ เรื่อง “การพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์และนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL Plus ร่วมกับการโค้ช” โดย นางสาวบุญยง สามสาลี, ดร.สุวิมล สพฤกษ์ศรี ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ผลการวิจัยพบว่า (๑) ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ หลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL Plus ร่วมกับการโค้ช สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ (๒) พัฒนาการนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL Plus ร่วมกับการโค้ช พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ มีการพัฒนานิสัยรักการอ่านเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง (๓) ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL Plus ร่วมกับการโค้ช พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

บทความวิจัยที่ ๑๓ เรื่อง “การพัฒนาความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ ๓ โดยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดมอนเตสเซอร์รี่” โดย นางสาวสุพัฒนา เตชานุกูล, ดร.สุวิมล สพฤกษ์ศรี ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้เสนอผลการวิจัยไว้ว่า (๑) เด็กชั้นอนุบาลปีที่ ๓ มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้หลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดมอนเตสเซอร์รี่ สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ (๒) เด็กชั้นอนุบาลปีที่ ๓ มีพัฒนาความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้หลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดมอนเตสเซอร์รี่ (๓) เด็กชั้นอนุบาลปีที่ ๓ มีความพึงพอใจในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดมอนเตสเซอร์รี่โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

บทความวิจัยที่ ๑๔ เรื่อง “การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) โดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD ร่วมกับทฤษฎีของคาร์ล ออร์ฟ เพื่อพัฒนาทักษะการปฏิบัติดนตรีไทย “อังกะลุง” ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนเสนาบดี” โดย นางสาวกนกวรรณ สวัสดิ์ ครูวิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเสนาบดี สังกัดกองการศึกษา เทศบาลเมืองเสนา ตำบลเสนา อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้เสนอผลการวิจัยไว้ว่า (๑) การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) โดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD ร่วมกับทฤษฎีของคาร์ล ออร์ฟ เพื่อพัฒนาทักษะการปฏิบัติดนตรีไทย “อังกะลุง” มีค่าประสิทธิภาพ E๑/E๒ เท่ากับ ๙๐.๔๑/๙๓.๐๐ โดยสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (๒) การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ ก่อนและหลังการเรียนรู้ ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

(๑๔)

(ดนตรี) โดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD ร่วมกับทฤษฎีของคาร์ล ออร์ฟ เพื่อพัฒนาทักษะการปฏิบัติดนตรีไทย “อังกะลุง” พบว่า หลังการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๔๗ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

(๓) ค่าดัชนีประสิทธิผลของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) โดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD ร่วมกับทฤษฎีของคาร์ล ออร์ฟ เพื่อพัฒนาทักษะการปฏิบัติดนตรีไทย “อังกะลุง” มีค่าดัชนีประสิทธิผลของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เท่ากับ ๐.๘๑ คิดเป็นร้อยละ ๘๑.๐๐

บทความวิจัยที่ ๑๕ เรื่อง “การพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์กร ความสุขในการทำงาน และความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานบริษัทเอกชนข้ามชาติแห่งหนึ่ง” โดย นางสาวธนภรณ์ ปราบชม, ผศ.ดร.เฉลิมขวัญ สิงห์วี ภาควิชาจิตวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่า (๑) การพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์กร ความสุขในการทำงาน และความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานอยู่ในระดับมาก (๒) พนักงานที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา และอายุงานแตกต่างกัน มีความผูกพันต่อองค์กรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ (๓) การพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์กรมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ และ (๔) ความสุขในการทำงานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

บทความวิจัยที่ ๑๖ เรื่อง “ความตระหนักรู้ต่อภัยคุกคามทางไซเบอร์ของข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ: การรับรู้และสภาพแวดล้อมภายในองค์กร” โดย นายอรุช บุญญะวาริต, ผศ.ดร.พรพรรณ เหมะพันธุ์ ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้เสนอผลการวิจัยไว้ว่า (๑) ความตระหนักรู้ต่อภัยคุกคามทางไซเบอร์ของข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านมาตรการป้องกันภัยคุกคามทางไซเบอร์ และด้านผลกระทบที่มีโอกาสเกิดขึ้นในการทำงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ (๒) ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ระดับการศึกษา สายการทำงาน ประสบการณ์ในการอบรมด้านภัยคุกคามทางไซเบอร์ และปัจจัยการรับรู้ที่แตกต่างกัน มีความตระหนักรู้ต่อภัยคุกคามทางไซเบอร์ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ และ (๓) ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายในองค์กรกับความตระหนักรู้ต่อภัยคุกคามทางไซเบอร์ ในทิศทางบวก ($r = .๗๑๗, p < .๐๑$) ดังนั้น องค์กรควรปลูกฝังความตระหนักรู้ต่อภัยคุกคามทางไซเบอร์อย่างต่อเนื่อง และจัดให้มีการฝึกอบรมอย่างจำเพาะตามสายการทำงาน

บทความวิจัยที่ ๑๗ เรื่อง “การศึกษาคำสอนเรื่องธรรมกายตามแนวของวัดพระธรรมกาย” โดย พระมหาพงศ์ศิริ สิริวิชัย (เดือนขาว), ดร.ชำนาญ เกิดช่อ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาลัยสงฆ์นครน่าน เฉลิมพระเกียรติฯ ผลการวิจัยพบว่า คำสอนเรื่องธรรมกายมีปรากฏในพระไตรปิฎกและคัมภีร์ชั้นรอง ธรรมกายถูกใช้เป็นชื่อเรียกพระพุทธรูปเจ้า ซึ่งหมายถึงที่รวมแห่งธรรมหรือคุณสมบัติทางธรรม ในสมัยนิกายมหายาน ธรรมกายเป็นหนึ่งในหลักตรีกายที่อธิบายถึงสภาวะที่แตกต่างกันของพระพุทธรูปเจ้า ในขณะที่วัดพระธรรมกายถือว่าธรรมกายเป็นกายละเอียดที่สุดของมนุษย์ที่ประกอบด้วยความบริสุทธิ์สูงสุด การปฏิบัติสมาธิของวัดพระธรรมกายมีลักษณะเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการนิกนิมิตดวงแก้วใสที่กลางกาย และในยุคต่อมามีการสอนให้ทำใจว่างเพื่อเข้าสู่สมาธิอย่างลึกซึ้ง การเปรียบเทียบคำสอนของวัดพระธรรมกายกับแนวคิดในคัมภีร์อื่น ๆ พบว่ามีการใช้คำว่า "ธรรมกาย" ในพระไตรปิฎกอยู่ ๔ ครั้ง โดยทั่วไปแล้ว ปราชญ์เถรวาทยอมรับว่าพระพุทธรูปเจ้ามีกาย ๒ ประการคือ รูปกายและธรรมกาย ส่วนในพระพุทธรูปศาสนาพุทธมหายานธรรมกายเป็นพระนามเฉพาะที่ใช้เรียกพระพุทธรูปเจ้า ซึ่งมีความสัมพันธ์กับแนวคิดเรื่องตถาคตและนิพพาน

บทความวิจัยที่ ๑๘ เรื่อง **“ทรานส์เซ็กชวลกับการบวชในพุทธศาสนาเถรวาท”** โดย นายธนพล ฉิมพาลี, ผศ.ดร.เดโชพล เหมนาโลย สาขาพุทธศาสนศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้เสนอผลการวิจัยไว้ว่า ในพระอภิธรรมปิฎกระบุว่า ภาวะรูป ได้แก่ ภาวะความเป็นเพศชายและภาวะความเป็นเพศหญิงซึ่งจัดเป็นอุปาทายรูปนั้น ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ ทำให้กระบวนการแปลงเพศของกลุ่มเพศทรานส์เซ็กชวลเปลี่ยนได้เฉพาะร่างกายภายนอกเท่านั้น ดังนั้น ตามคัมภีร์ทางพุทธศาสนา กลุ่มเพศทรานส์เซ็กชวล จึงไม่สามารถบวชได้ อย่างไรก็ตาม ทศนะของผู้วิจัยมองว่าหากการห้ามบวชของบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศมาจากปัญหาเรื่องความไม่เหมาะสมเกี่ยวกับเพศและปัญหาการอยู่ร่วมกันที่จะนำมาสู่ความเสื่อมเสียและความอับอายในหมู่คณะสงฆ์นั้น ไม่น่าจะเกิดขึ้น เนื่องจากกลุ่มเพศทรานส์เซ็กชวลผ่านกระบวนการแปลงเพศแล้วจะทำให้สภาพร่างกายและจิตใจตรงกัน และท้ายที่สุดแม้ว่ากลุ่มเพศทรานส์เซ็กชวลจะเป็นอกัပ္บุคคลคือผู้ที่ไม่สามารถบรรลุนิพพานได้ แต่ผู้วิจัยอยากให้เปิดช่องทางในการบวชเพื่อให้กลุ่มเพศทรานส์เซ็กชวลได้สะสมบุญต่อยอดในการบรรลุนิพพานในอนาคต พร้อมทั้งยังสามารถเป็นกำลังในการเผยแผ่คำสอนของพระพุทธรูปเจ้าและเป็นกำลังในการทำนุบำรุงพุทธศาสนาต่อไปในอนาคต

บทความวิจัยที่ ๑๙ เรื่อง **“แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี”** โดย นายสุรเชษฐ์ ชาวโต, รศ.ดร.อัจฉรา นิยามภา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า (๑) สภาพปัจจุบันของแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ

(๑๖)

ปานกลาง สภาพพึงประสงค์ โดยภาพรวมทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และความต้องการจำเป็น สามลำดับแรก ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล (๒) แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี ประกอบด้วยรายการปฏิบัติรวมทั้งสิ้น ๒๓ รายการ พิจารณาตามค่าความต้องการจำเป็น ๓ ลำดับแรก ๓ ด้าน คือ ด้านที่ ๑ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ๙ รายการปฏิบัติ เช่น ผู้บริหารจัดทำคู่มือกำหนดวิธีการปฏิบัติงานพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านที่ ๒ ด้านการจัดการเรียนการสอน ๘ รายการปฏิบัติ เช่น ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองตามความถนัดในสมรรถนะวิชาชีพ และด้านที่ ๓ ด้านการวัดและประเมินผล ๖ รายการปฏิบัติ เช่น ครูมีหลักการที่เหมาะสมในการตัดสินใจในการเลือกวิธีการวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะวิชาชีพ

บทความวิจัยที่ ๒๐ เรื่อง “แนวทางการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ตามหลักอิทธิบาท ๔ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสระบุรี” โดย นายวิษณุ ประเสริฐฐิติ, ดร.วินัย ทองมัน, รศ.ดร.วรภุช ถิ่นช้าง, ผศ.ดร.อานนท์ เมธีวรฉัตร สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครสวรรค์ ได้เสนอผลการวิจัยไว้ว่า (๑) ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดสระบุรีมีความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสระบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (๒) แนวทางการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดสระบุรี ประกอบไปด้วย ๔ แนวทาง ดังนี้ ๑) ด้านการบริหารทั่วไป ใช้ความพอใจในการทำงานของบุคลากรของบุคลากร ที่มีความพอใจที่จะทำงานก่อนเป็นอันดับแรก การร่วมมือกันในการทำงาน ต้องเกิดจากความพึงพอใจเป็นสำคัญ ใช้ระบบที่มิไม่ปล่อยให้บุคลากรรับผิดชอบในการทำงานเพียงลำพัง สร้างทีมงานให้เข้มแข็ง ๒) ด้านบุคลากร ให้บุคลากรที่มีความชอบทำงานหรือทำกิจกรรมที่ชอบ ตรงความสามารถ ระบุหน้าที่ของบุคลากรทุกคนให้ตรงกับความถนัด ๓) ด้านการจัดกิจกรรมลูกเสือ ให้บุคลากรทางลูกเสือมีความตั้งใจ มีใจที่จะจัดทำแผนลูกเสือ ประชุมและพูดคุยกันให้บ่อยครั้ง เพื่อจะได้ทบทวนการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้ครบถ้วนตามกระบวนการลูกเสือ ๔) ด้านการติดตามประเมินผล ให้มีการนิเทศติดตามว่ากิจกรรมลูกเสือมีความคืบหน้าเพียงใด ทั้งก่อนเริ่มกิจกรรมและหลังทำกิจกรรม ให้บุคลากรทางลูกเสือเตรียมความพร้อมและเตรียมเครื่องมือที่จะใช้เก็บข้อมูลหรือการวิจัยก่อนทำกิจกรรมและหลังทำกิจกรรม

บทความวิจัยที่ ๒๑ เรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการห้องสมุดในศตวรรษที่ ๒๑ ตามหลักสัปปายะ ๗ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสระบุรี” โดย ว่าที่ร้อยตรีนรากร กลิ่นหอม, พระมหาอุดร อุดตโร, ผศ.ดร., ผศ.ดร.อานนท์ เมธีวรรณทร สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครสวรรค์ ได้เสนอผลการวิจัยไว้ว่า (๑) สภาพการบริหารจัดการห้องสมุดของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสระบุรี ทั้ง ๔ ด้าน โดยภาพรวม อยู่ในระดับอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๙๖, S.D. = ๐.๕๘$) และเมื่อพิจารณาเรียงลำดับรายด้านของการให้บริการ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ด้านบุคลากร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๑๓, S.D. = ๐.๕๐$) รองลงมาคือด้านทรัพยากรสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๙๓, S.D. = ๐.๕๖$) ด้านสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๙๑, S.D. = ๐.๖๐$) และด้านการบริการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๘๕, S.D. = ๐.๖๖$) ตามลำดับ (๒) แนวทางการบริหารจัดการห้องสมุดในโรงเรียนมัธยมศึกษาตามหลักสัปปายะ ๗ พบว่า การบริหารห้องสมุดในศตวรรษที่ ๒๑ ประกอบด้วย ๑) ด้านทรัพยากรสารสนเทศตามหลักสัปปายะ คือ ภัสสะสัปปายะ หมายถึง มีการแจ้งระเบียบการใช้ห้องสมุดให้นักเรียน ๒) ด้านการบริการตามหลักสัปปายะ คือ โภชนะสัปปายะ หมายถึง ห้องสมุดที่มีอาหารที่เป็นความรู้ การให้บริการสืบค้นข้อมูลหนังสือโดยใช้อินเทอร์เน็ต ๓) ด้านสภาพแวดล้อมตามหลักสัปปายะ คือ อวาสาสัปปายะ หมายถึง ห้องสมุดมีสถานที่ที่เหมาะสม สบาย สงบ ปลอดภัย ไม่มีอันตราย โจรสัปปายะ หมายถึง ห้องสมุดเป็นแหล่งรวมความรู้ อุตสัปปายะ หมายถึง ห้องสมุดมีสภาพแวดล้อม และอุณหภูมิที่เหมาะสม อิริยาถสัปปายะ หมายถึง ผู้ที่อยู่ในห้องสมุดต้องมีอาการสำรวม และ ๔) ด้านบุคลากรตามหลักสัปปายะ คือ บุคคลสัปปายะ หมายถึง มีครูบรรณารักษ์ที่คอยให้บริการอย่างเป็นมิตร ครูที่ทำหน้าที่บรรณารักษ์ที่มีวุฒิบรรณารักษ์

บทความวิจัยที่ ๒๒ เรื่อง “ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศทางวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็กสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา” โดย นายกัมปภัฏศิเชียวยนต์, รศ.ดร.อัจฉรา นิยามภา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ได้เสนอผลการวิจัยไว้ว่า (๑) ระดับของปัจจัยการบริหารงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านครู และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา (๒) ระดับความเป็นเลิศทางวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครู และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านผลงานของสถานศึกษา (๓) ปัจจัย

(๑๘)

การบริหารโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเป็นเลิศทางวิชาการ ในภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .๐๕ ปัจจัยการบริหารที่มีความสัมพันธ์สูงสุด คือ ด้านคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครู และด้านที่มีความสัมพันธ์ต่ำที่สุด คือ ด้านคุณภาพผลงานของสถานศึกษา และ (๔) ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศทางวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .๐๕ ประกอบด้วย ปัจจัยการบริหารด้านครู สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร และงบประมาณ โดยร่วมกันพยากรณ์ความเป็นเลิศทางวิชาการ ได้ร้อยละ ๘๗

บทความวิจัยที่ ๒๓ เรื่อง “**ผลการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการปฏิบัติ ๕ ชั้นของสไตน์และคณะ ที่มีต่อมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์และความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**” โดย นางสาวณัฐฉา สยมภาค, ดร.อาพันธ์ชนิด เจนจิต, ดร.คงรัฐ นวลแพง สาขาวิชาการสอนคณิตศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้เสนอผลการวิจัยไว้ว่า ผลการวิจัยพบว่า (๑) มโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ หลังได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการปฏิบัติ ๕ ชั้นของสไตน์และคณะ สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ ๗๐ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ (๒) ความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ หลังได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการปฏิบัติ ๕ ชั้นของสไตน์และคณะ สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ ๗๐ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

บทความวิจัยที่ ๒๔ เรื่อง “**ผลการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบอุปนัยที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาและการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**” โดย นางสาวเสาวลักษณ์ จันทร์เจริญ, ดร.คมสัน ตรีไพบูลย์, ดร.อาพันธ์ชนิด เจนจิต สาขาวิชาการสอนคณิตศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ผลการวิจัยพบว่า (๑) ความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ หลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบอุปนัยสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ ๗๐ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ (๒) ความสามารถในการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ หลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบอุปนัยสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ ๗๐ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

บทความวิจัยที่ ๒๕ เรื่อง “**ผลการจัดกิจกรรมแบบโครงการที่มีต่อทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย**” โดย นางสาวภัสสร ศรีพาทกุล, รศ.ดร.ปัทมาวดี เล่ห์มงคล สาขาปฐมวัยศึกษา มหาวิทยาลัย

เกษตรศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมแบบโครงการที่มีต่อทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย มีคะแนนสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองโดยรวม มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ ๑๕.๐๕ และส่วนเบี่ยงเบน เท่ากับ ๑.๗๖ และมีคะแนนรายด้าน อยู่ในระดับ ดี โดยเรียงจากด้านที่มีคะแนนหลังการทดลองสูง ได้แก่ (๑) ด้านการช่วยเหลือผู้อื่น เด็กช่วยเพื่อนเก็บของเล่น เมื่อเล่นเสร็จแล้ว และรู้จักการแบ่งปันวัสดุอุปกรณ์ในการทำกิจกรรมกับเพื่อน (๒) ด้านความรับผิดชอบในหน้าที่ เด็กเก็บของเข้าที่ได้อย่างถูกต้อง และตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จได้ (๓) ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น เด็กสามารถเล่นของเล่นร่วมกันกับผู้อื่นได้ และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

บทความวิจัยที่ ๒๖ เรื่อง “รูปแบบการจัดการสุคติสถานวัดชลประทานรังสฤษฎ์ นนทบุรี” โดย พระมหานุพรรณ ธนิสฺสร (น้อยผล), ผศ.ดร.ธนาสิทธิ์ เพิ่มเพียร สาขาวิชาการบริหารคนและกลยุทธ์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการจัดการสุคติสถานของวัดในเขตกรุงเทพมหานคร นั้นมีพิธีกรรมหลักทั้งหมด ๖ ขั้นตอน ได้แก่ พิธีรับศพ พิธีรดน้ำศพ พิธีสวดอภิธรรม พิธีทำบุญเช้า-ทำบุญเพล พิธีฌาปนกิจศพ และพิธีเก็บอัฐิ เมื่อมีผู้เสียชีวิตญาติผู้เสียชีวิตนำใบมรณบัตรมาแสดงและติดต่อขอจองศาลากับทางฌาปนสถาน เพื่อให้จัดรถไปรับศพหรือเจ้าภาพจะนำศพมาเอง เพื่อทำพิธีรดน้ำศพเป็นการขอขมาผู้วายชนม์ครั้งสุดท้ายแล้วรอประกอบพิธีบำเพ็ญกุศลสวดพระอภิธรรมเป็นการอุทิศบุญกุศลให้กับผู้วายชนม์ เมื่อบำเพ็ญกุศลครบกำหนดแล้วจะมีการทำบุญอุทิศถวายภัตตาหาร ทอดผ้าบังสุกุลและกรวดน้ำอุทิศรับพร วันฌาปนกิจนั้นจะมีการเชิญหีบศพเวียนเมรุ ๓ รอบเพื่อรอจุดไฟประชุมเพลิง ในวันรุ่งขึ้นเป็นพิธีเก็บอัฐิ นิมนต์พระสงฆ์สดับปกรณ์แล้วถวายไทยธรรม เจ้าหน้าที่เก็บอัฐิใส่ถุงมอบให้เจ้าภาพนำกลับและพบว่า รูปแบบการจัดการสุคติสถานของวัดชลประทานรังสฤษฎ์นั้นเน้นเรื่อง เรียบง่าย ประหยัด ได้ประโยชน์และเกิดปัญญา โดยไม่อนุญาตให้นำพวงหรีดมาร่วมไว้อาลัย ห้ามตั้งอาหารหน้าหีบศพ ไม่อนุญาตให้เลี้ยงอาหารทุกชนิด ไม่มีการนำศพเวียนเมรุ สวดพระอภิธรรมเพียง ๑ จบ ก่อนสวดพระอภิธรรมและก่อนฌาปนกิจศพต้องมีการแสดงปาฐกถาธรรมทุกครั้ง

บทความวิจัยที่ ๒๗ เรื่อง “รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา” โดย นางรัชณี เสือเหลือง, พระมหาไกรวรรณ ชินทตฺติโย, ดร. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า (๑) ผลการศึกษาองค์ประกอบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา จากการวิเคราะห์สังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ได้องค์ประกอบ ๒๓ องค์ประกอบ และ ๑๑๓ ตัวแปร (๒) ผลการสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการ

(๒๐)

ของโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) พบว่า องค์ประกอบที่มีค่าน้ำหนักมากที่สุด คือ ๑) การส่งเสริมการเรียนรู้ ๒) การวางกลยุทธ์เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน ๓) การดำเนินงาน ๔) การควบคุมคุณภาพผู้เรียน ๕) การมีส่วนร่วมในด้านวิชาการ และ ๖) กระบวนการบริหารวิชาการ มีค่าสถิติทางไค-สแควร์ = ๑๖.๓๘๙, $df = ๑๖$, $P\text{-value} = .๒๔๒$, $GFI = .๙๗๔$, $AGFI = .๙๒๑$ $RMSE = .๑๓๖$ แสดงได้ว่ารูปแบบมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และ (๓) ผลการประเมินและรับรองรูปแบบจากผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า เป็นรูปแบบที่มีองค์ประกอบหลักที่สำคัญ ๖ องค์ประกอบ ซึ่งมีความเหมาะสม ถูกต้อง เป็นไปได้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ สอดคล้องกับกรอบแนวคิดทฤษฎีของการวิจัย

บทความวิจัยที่ ๒๘ เรื่อง “ศึกษาเวทนาขั้นต้นตามหลักมหาสติปัฏฐานสูตร” โดย พระครูใบฎีกาพิชิตชัย จันทโชโต (สุภโสภาคย์), พระปัญญาวัชรบัณฑิต, รศ.ดร., รศ.ดร.सानุ มัทธนาดุรงค์ หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า (๑) เวทนา เมื่อประมวลรวมเข้าเป็นกองเดียวกัน เรียกว่า เวทนาขั้นต้น หมายถึง การพิจารณาในอารมณ์ตามอาการสุข เรียกว่า สุขเวทนา เป็นกิริยาที่เป็นสุขทางกายหรือทางใจ อาการทุกข์ เรียกว่า ทุกขเวทนา เป็นกิริยาที่เป็นทุกข์ทางกายหรือทางใจ และอาการอุเบกขา เรียกว่า อุเบกขาเวทนา เป็นกิริยาที่ไม่สุขไม่ทุกข์ เวทนานี้เป็นสภาวะธรรมที่เกิดขึ้นสืบเนื่องจากผัสสะที่มีการกระทบทางตา หู จมูก ลิ้น กาย และใจ (๒) หลักธรรมที่สำคัญกับเวทนา ประกอบด้วย หลักธรรมที่เป็นตัวช่วยในการปฏิบัติเจริญเวทนานุปัสสนาสติปัฏฐาน ได้แก่ กายานุปัสสนา จิตตานุปัสสนา ธัมมานุปัสสนา อาตปปี สัมปะชาน และสติมา ตลอดจนหลักธรรมที่สนับสนุนการเจริญเวทนา ได้แก่ สติสัมปชัญญะ วิริยะ ขันติ สมภาติ โยนิโสมนสิการ ไตรลักษณ์ มหาสติปัฏฐาน โพชฌงค์ ๗ สัจจะ ๑๐ อนุสสติ ๑๐ สัมมัปปธาน ๔ อิทธิบาท ๔ อินทรีย์ ๕ และ (๓) เวทนาขั้นต้นมหาสติปัฏฐานสูตรเรียกว่า เวทนานุปัสสนา เป็นการกำหนดรู้เวทนาที่เกิดขึ้น แสดงไว้ ๙ ประเภท ได้แก่ สุขเวทนา ทุกขเวทนา อุเบกขาเวทนา สุขเวทนาที่มีอามิสและไม่มีอามิส ทุกขเวทนาที่มีอามิสและไม่มีอามิส และอุเบกขาเวทนาที่มีอามิสและไม่มีอามิส โดยการตั้งสติตามดูรู้ทันเวทนาในเวทนาได้อย่างถูกต้อง เป็นการพิจารณาจากผัสสะอันเป็นปัจจัยเกิดและดับของเวทนาขั้นต้น ผสานกับความเพียร สติสัมปชัญญะ กำจัดอภิชฌาและโทมนัสได้ และปฏิบัติทำให้ถึงความดับแห่งเวทนาด้วยอริยมรรคมีองค์ ๘ นำมาซึ่งคุณค่าทางจิตใจ การรู้เท่าทันเวทนา การรู้ชัดแจ้งในอริยสัจจ์ ส่งผลต่อการบรรลุมรรคผลและนิพพาน

บทความวิจัยที่ ๒๙ เรื่อง “แนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๑” โดย นายอภิรักษ์การณ ยศศักดิ์, ผศ.ดร.ธีระวัฒน์ มอนไธสง สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า (๑) ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการร่วมดำเนินการ รองลงมาคือ ด้านการร่วมวางแผนและด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการร่วมรับประโยชน์ (๒) แนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ประกอบไปด้วย ๕ ด้าน ๒๑ รายการ ดังนี้ ด้านการร่วมวางแผน มี ๓ รายการ คือ (๑) สถานศึกษามีการสื่อสารเชิญชวน ประชาสัมพันธ์หรือประกาศรับสมัครคณะกรรมการผ่านช่องทางสื่อสารต่าง ๆ (๒) สถานศึกษาควรมีการจัดอบรมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับ วิธีการและบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการในการจัดทำแผน (๓) สถานศึกษาควรมีการกำหนดกรอบวันและเวลาในการวางแผนเกี่ยวกับผลการวิเคราะห์สภาพภายนอกและสภาพภายในของสถานศึกษา ด้านการร่วมตัดสินใจ มี ๕ รายการ คือ (๑) สถานศึกษาควรมีที่ปรึกษาที่มาจากตัวแทนชุมชนที่มีความสามารถรู้จักบริบทของบุคคล บริบทของชุมชนอย่างดี เพื่อร่วมพิจารณาตัดสินใจเลือกผู้ที่มีความรู้ความสามารถที่มาจากชุมชนเข้ามาเป็นคณะกรรมการในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษา (๒) สถานศึกษาควรสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับชุมชนเกี่ยวกับเป้าหมายและความต้องการของทั้งสองฝ่ายร่วมกัน (๓) สถานศึกษาควรใช้กระบวนการที่โปร่งใสและเปิดเผยข้อมูลเพื่อสร้างความไว้วางใจและความเคารพต่อกัน (๔) สถานศึกษาควรส่งเสริมการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพผ่านการประชุม การสำรวจความคิดเห็น และช่องทางอื่น ๆ (๕) สถานศึกษาควรสร้างความตระหนักให้กับชุมชนว่า การเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการกับโรงเรียนมีความสำคัญในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของชุมชน ด้านการร่วมดำเนินการ มี ๓ รายการ คือ (๑) สถานศึกษาควรสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเกี่ยวกับเป้าหมายและความต้องการของทั้งสองฝ่ายในการกำหนดบทบาทหน้าที่และแนวทางความร่วมมือ เพื่อจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา (๒) สถานศึกษาควรมีการประชุมเพื่อกำหนดแนวทาง วิธีการกำหนดบทบาทหน้าที่และแนวทางความร่วมมือ เพื่อจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา (๓) สถานศึกษาควรใช้กระบวนการที่โปร่งใสและเปิดเผยข้อมูลเพื่อสร้างความไว้วางใจและความเคารพต่อกันในการกำหนดบทบาทหน้าที่และแนวทางความร่วมมือเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุผล ด้านการร่วมประเมินผล มี ๔ รายการ คือ (๑) สถานศึกษาควรจัดประชุมเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้าร่วม เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทาง วิธีการติดตามประเมินผลตามกลยุทธ์ ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายของ

(๒๒)

สถานศึกษา (๒) สถานศึกษาควรมีการรายงานผลการจัดการศึกษาที่เกิดจากการกำหนดกรอบกลยุทธ์ ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายของสถานศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษาที่มาจากชุมชนเพื่อร่วมวิเคราะห์ พัฒนาผลและปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น (๓) สถานศึกษาควรกำหนดกรอบวันและเวลาการประชุมให้ชัดเจน ในปฏิทินการปฏิบัติราชการของสถานศึกษา (๔) สถานศึกษาควรสำรวจความคิดเห็นจากชุมชนโดย กำหนดกลุ่มเป้าหมายที่มีส่วนได้ส่วนเสียและจัดทำการวิเคราะห์ ด้านการร่วมรับประโยชน์ มี ๖ รายการ คือ (๑) ควรจัดให้มีการประเมินประสิทธิภาพในการทำงานของคณะกรรมการ (๒) สร้างความเข้าใจที่ ถูกต้องให้ชุมชน ตระหนักว่ากระบวนการจัดการศึกษาเป็นหน้าที่ของคนทุกคนในชุมชน การช่วยเหลือ หรือการมีส่วนร่วมควรเกิดจากความศรัทธาและเต็มใจอย่างแท้จริง (๓) ควรส่งเสริมการพัฒนารูปแบบ ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในการบริหารงานโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง (๔) สถานศึกษาควรจัด ให้มีประกาศนียบัตรสำหรับคณะกรรมการที่มีความเสียสละ และทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ (๕) สถาน ศึกษาควรสร้างการรับรู้ถึงประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนทั้งทางตรงและทางอ้อม (๖) สถานศึกษาควร เผยแพร่ ภารกิจ กิจกรรมของสถานศึกษา ของนักเรียน ความสำเร็จหรือรางวัลต่าง ๆ เพื่อให้ชุมชนได้ เห็นถึงประโยชน์ที่ชุมชนจะได้รับ อันเกิดจากการที่ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม

บทความวิจัยที่ ๓๐ เรื่อง “การศึกษาเทวทูตสูตรในคัมภีร์พระพุทธศาสนา” โดย พระภควัฒน์ โกวีโท (สีม่วง) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้เสนอผลการวิจัยไว้ว่า เทวทูตคือปรากฏการณ์ของชีวิต ความเกิด ความแก่ ความเจ็บ การถูกลงอาญาและความตาย บุคคลที่ ทำทุจริตทางกาย ทางวาจา ทางใจ หลังจากเสียชีวิตแล้วไปเกิดในนรก นายนิรยบาลได้นำบุคคลนั้น ไปหาพญายม คำถามที่พญายมถามบุคคลที่ไปในแดนนรกคือเคยเห็นเด็กอ่อนแรกเกิด คนชรา คนเจ็บ คนต้องอาญา คนตายหรือไม่ หากตอบว่าเคยเห็นและน้อมนำมาพิจารณาในตนก็จะพ้นจากแดนนรก หากตอบว่าเคยเห็นแต่ไม่เคยน้อมนำมาพิจารณาในตนเอง ก็จะตกอยู่แดนนรก หลักธรรมที่สัมพันธ์ กับเทวทูตคือความไม่ประมาท พิจารณาอย่างแยบคายถึงความเกิด ความแก่ ความเจ็บ การถูกลงโทษ และความตายเปรียบเทียบกับตนเองและริบเร่งสร้างที่ดีทางกาย ทางวาจา และทางใจ และเข้าใจ หลักกรรมและผลของกรรม ส่วนหลักธรรมที่เป็นปฏิปักษ์ต่อเทวทูตคือความประมาทก่อให้เกิดความ มัวเมาในชีวิต หลักการของเทวทูตมีมุมมอง ๒ แบบคือ (๑) มองเทวทูตแล้วเกิดความสังเวชเตือนสติให้ ประพฤติสุจริตทางกาย วาจา ใจ พัฒนาตนเองด้วยหลักของไตรลักษณ์ พิจารณาเทวทูตในกรอบของ ความไม่ประมาท อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา รู้เท่าทันเทวทูตทั้ง ๕ ตระหนักรู้ด้วยปัญญาน้อมเข้ามาพิจารณา ในตนเองปฏิบัติวิปัสสนา เพื่อให้พ้นจากสังสารวัฏ เพื่อให้ชีวิตมีความสุขที่ยั่งยืน (๒) มองเทวทูตแล้ว ก่อให้เกิดค้นหา เกิดความโลภ ความโกรธ ความหลง คือความประมาททำให้ชีวิตมีความทุกข์ เทวทูตสูตรเป็นมูลเหตุให้เกิดวรรณกรรมเรื่องพระมาลัยโปรดสัตว์นรก

บทความวิจัยที่ ๓๑ เรื่อง “**บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๒**” โดย นางสาววิภาวรรณ เอียดขนาน, รศ.อำนวยการ ท่องโปรง มหาวิทยาลัยรามคำแหง ได้เสนอผลการวิจัยไว้ว่า (๑) บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต ๒ โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการสร้างความสัมพันธ์ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการจัดกิจกรรม ด้านการติดตามและประเมินผล และด้านการประชาสัมพันธ์ (๒) ผลการเปรียบเทียบบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต ๒ พบว่า ครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๒ โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันและครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๒ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการประชาสัมพันธ์ พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า มีคู่ต่างรายคู่ คือ ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า ๕ ปี มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ด้านการประชาสัมพันธ์สูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ๕-๑๐ ปี และในครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่มีสหวิทยาเขตต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๒ โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.๐๕

บทความวิจัยที่ ๓๒ เรื่อง “**พุทธวิธีบริหารจัดการสุขภาวะของคณะสงฆ์อำเภอเมือง จังหวัดตราด**” โดย พระมหาเพ็ช ธานีสุโร (เทียนชัย), ผศ.ดร.ประเสริฐ ธิลาว, ผศ.ดร.นิกร ศรีราช พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า (๑) ระดับปฏิบัติการของพระสงฆ์ที่มีต่อพุทธวิธีบริหารจัดการสุขภาวะของคณะสงฆ์อำเภอเมือง จังหวัดตราด พบว่า ระดับปฏิบัติการของพระสงฆ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๒.๘๒$, S.D. = ๐.๒๐) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหาร $\leq M$ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๓๖$,

(๒๔)

S.D. = ๐.๒๓) รองลงมา คือ ด้านหลักพุทธธรรม ภาวนา \bar{X} = ๒.๘๒ , S.D. = ๐.๒๐) และน้อยที่สุด คือ ด้านพุทธวิธีบริหารจัดการสุขภาวะของคณะสงฆ์ (\bar{X} = ๒.๒๘ , S.D. = ๐.๑๖) ตามลำดับ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดสองด้าน คือ ด้านปัจจัยการบริหาร \bar{X} M พุทธวิธีบริหารจัดการสุขภาวะของคณะสงฆ์อำเภอเมืองจังหวัดตราด (๒) ปัจจัยที่ส่งผลต่อพุทธวิธีบริหารจัดการสุขภาวะของคณะสงฆ์อำเภอเมือง จังหวัดตราด จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ พรรษา ตำแหน่งทางคณะสงฆ์ การศึกษาทางธรรม การศึกษาทางบาลี และการศึกษาทางสามัญ ต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า มีระดับปฏิบัติการต่อพุทธวิธีบริหารจัดการสุขภาวะของคณะสงฆ์อำเภอเมือง จังหวัดตราด โดยภาพรวม ไม่ต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยที่ได้ตั้งไว้ (๓) พุทธวิธีบริหารจัดการสุขภาวะของคณะสงฆ์อำเภอเมือง จังหวัดตราด พบว่า ปัญหา อุปสรรค ได้แก่ พระภิกษุส่วนใหญ่ฉันอาหารที่มีไขมันสูง มีน้ำตาลและเกลือสูงทำให้สุขภาพเสื่อมถอย ไม่ให้ความสำคัญกับการดูแลอารมณ์ของตนเอง ทำให้เกิดความเครียดและปัญหาสุขภาพจิต ไม่เข้าใจหรือรับรู้ความสำคัญของการดูแลสุขภาวะทางปัญญาน้อยมาก จึงไม่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะและความรู้ ส่วนข้อเสนอแนะ ได้แก่ ๑) ควรมีการอบรม พระคิลานุปัฏฐาก ส่งเสริมการอ่านและการค้นคว้า พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ส่งเสริมการให้พระภิกษุมีความรู้ในการจัดการเรื่องอาหารที่เป็นประโยชน์ เลือกฉันอาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย ดูแลโภชนาการ ลดอาหารหวาน มัน เค็ม คุมระดับไขมัน และความดันให้เป็นปกติ สร้างกระบวนการคิด การวิเคราะห์ ที่สร้างสรรค์ พัฒนาทักษะการจัดการอารมณ์ ประเมินและปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ของพระภิกษุและประชาชน

บทความวิจัยที่ ๓๓ เรื่อง “ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการลงทัณฑ์ทางวินัยทหาร” โดย พันตรี รพีพงศ์ กฤตสินสมบัติ, รศ.ดร.สุระทิน ชัยทองคำ มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า กฎหมายที่เกี่ยวกับการลงทัณฑ์ทางวินัยทหาร คือ พระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยทหาร พ.ศ. ๒๔๗๖ ซึ่งเป็นกฎหมายที่มีการบังคับใช้มาเป็นระยะเวลานานโดยไม่มีการปรับปรุงแก้ไขเพียงการแก้ไขเพิ่มเติมชื่อตำแหน่งทางทหารเท่านั้น ซึ่งทำให้เกิดปัญหา ๔ ประการ คือ (๑) ปัญหากรณีไม่มีการกำหนดนิยามศัพท์เฉพาะและกำหนดขอบเขตการบังคับใช้กฎหมายที่ชัดเจน (๒) ปัญหากรณีไม่มีมาตรการทางกฎหมายกำหนดถึงสิทธิ หน้าที่ และไม่มีการรับรองสิทธิของบุคคลที่เกี่ยวข้อง ในกระบวนการดำเนินการทางวินัยทหาร (๓) ปัญหากรณีไม่สามารถนำกระบวนการดำเนินการทางวินัยขึ้นสู่การพิจารณาของศาลทหารได้ และ (๔) ปัญหากรณีไม่มีมาตรการทางกฎหมายในการโต้แย้งหรืออุทธรณ์คำสั่งลงทัณฑ์ของผู้บังคับบัญชา ทำให้ดุลพินิจในการลงทัณฑ์ไม่อาจถูกตรวจสอบได้ตามกฎหมาย ซึ่งปัญหาดังกล่าวล้วนส่งผลต่อความยุติธรรมในกระบวนการดำเนินการทางวินัยทหารนั่นเอง

ดังนั้น ผู้เขียนเห็นควรให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่เกี่ยวข้องด้วยวินัยทหาร คือ พระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยทหาร พ.ศ. ๒๔๗๖ และพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๙๘ โดยมีการแก้ไขเพิ่มเติมในส่วนของการนิยามศัพท์เฉพาะเพื่อกำหนดขอบเขตและทำให้เกิดความชัดเจนในการบังคับใช้กฎหมายแก้ไขเพิ่มเติมกำหนดหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาและสิทธิของผู้ถูกกล่าวหา รวมถึงกรอบระยะเวลาในกระบวนการดำเนินการทางวินัย มีการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรการทางกฎหมายให้สามารถดำเนินการทางวินัยโดยใช้กระบวนการทางศาลทหารได้ และมีการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับสิทธิในการโต้แย้งคำสั่งลงทัณฑ์หรืออุทธรณ์ การดำเนินคดีทางวินัยได้ ทั้งนี้ควรนำแนวคิดและมาตรการทางกฎหมายของต่างประเทศ ได้แก่ สหรัฐอเมริกาและสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี มาปรับใช้กับมาตรการทางกฎหมายในการดำเนินการทางวินัยทหารของประเทศไทย เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในกระบวนการดำเนินการทางวินัยทหารได้นั่นเอง

บทความวิจัยที่ ๓๔ เรื่อง “ผลของโปรแกรมการรับรู้ความสามารถของตนเองในอาชีพที่มีต่อวุฒิภาวะทางอาชีพของนักศึกษาชั้นปีที่ ๓ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งหนึ่ง” โดย นางสาว ชิตชนก จันทาทับ, รศ.ดร.ธีรพัฒน์ วงศ์คุ้มสิน สาขาวิชาจิตวิทยาชุมชน คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษากลุ่มทดลองที่เข้าร่วมโปรแกรมการรับรู้ความสามารถของตนเองในอาชีพ มีคะแนนวุฒิภาวะทางอาชีพในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลสูงกว่าระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ และนักศึกษากลุ่มทดลองที่เข้าร่วมโปรแกรมการรับรู้ความสามารถของตนเองในอาชีพนั้นมีคะแนนวุฒิภาวะทางอาชีพในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้เข้าร่วมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

บทความวิชาการที่ ๓๕ เรื่อง “ศึกษาความเชื่อในประเพณีลอยกระทงตามแนวทางพระพุทธศาสนา” โดย พระมหาภูวนาถ อรุณเมธี (ขอพบสุข) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้เสนอผลของการศึกษา พบว่า การลอยกระทงที่มีความเชื่อมโยงกับพระพุทธศาสนามีหลายตำนานนับตั้งแต่ตำนานกาเหว่า ก่อนที่พระพุทธเจ้าจะอุบัติขึ้นพระองค์แรก ต่อมานั้นก็วิธีการบูชาพระจุฬามณีที่เป็นที่บรรจุพระเกศาธาตุ บูชารอยพระพุทธบาทในเมืองบาดาลอันเป็นที่อยู่ของพญานาค บูชาพระอุปคุตที่จำพรรษาการอุบัติขึ้นของพระพุทธเจ้าองค์ต่อไป คติความเชื่อเหล่านี้มีความเกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาทั้งสิ้น คุณค่าของประเพณีลอยกระทงในพระพุทธศาสนา โดยสรุปได้ ๓ ประการ คือ (๑) นึกถึงคุณประโยชน์ของน้ำที่ตนได้ใช้ (๒) ตอบแทนพระคุณด้วยการบูชา (๓) ขอร้องในการกระทำเคยได้ล่วงเกิน อันเป็นส่วนหนึ่งของการแสดงออกถึงความกตัญญูตเวทีชี้ให้เห็น การแสดงออกถึงความกตัญญูตเวทีตารธรรมเป็นสำคัญ อันเป็นคุณธรรมที่แฝงอยู่กับวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามนอกเหนือจากการได้บูชาสักการะพระพุทธเจ้า

(๒๖)

บทความวิจัยที่ ๓๖ เรื่อง “การจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุธรรมชาติผสมการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย” โดย นางสาวรุจิรา พิมพ์อินทร์, รศ.ดร.ปัทมาวดี เล่ห์มงคล สาขาวิชาปฐมวัยศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุธรรมชาติผสมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผลปรากฏว่าเด็กปฐมวัยมีพัฒนาการของความเชื่อมั่นในตนเองไปในทางที่ดีขึ้นตามลำดับ ในแต่ละกิจกรรมที่เด็กได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุธรรมชาติผสมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เด็กแสดงพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ดีขึ้นทั้งโดยรวมและรายด้าน โดยด้านที่มีความเปลี่ยนแปลงมากที่สุด คือ ด้านความภาคภูมิใจในตนเอง รองลงมาคือ ด้านการกล้าแสดงออก และด้านที่การเปลี่ยนแปลงที่น้อยที่สุด คือ ด้านการมีส่วนร่วม แสดงว่าการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุธรรมชาติผสมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ช่วยพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ดีขึ้น

บทความวิจัยที่ ๓๗ เรื่อง “การจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัย” โดย นางสาวพรทิพย์ วงษ์สุดใจ, รศ.ดร.ชลธิษสมาธิโต สาขาวิชาปฐมวัยศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานมีความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง เด็กสามารถแก้ปัญหอย่างกระตือรือร้น อีกทั้งเด็กยังสามารถเชื่อมโยงความสามารถในการแก้ปัญหาจากนิทานไปสู่การแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันและชีวิตจริงของตนเองได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และมีความเป็นเหตุเป็นผลมากขึ้น จึงทำให้เห็นว่าเด็กที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน มีความสามารถในการแก้ปัญหาได้ดีขึ้น

บทความวิจัยที่ ๓๘ เรื่อง “แนวทางการปฏิบัติงานธุรการของเจ้าหน้าที่ธุรการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต ๑” โดย นางสาวพิไลพร กิจบำรุง, ผศ.ดร.ธีระวัฒน์ มอนไธสง สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า (๑) ปัญหาการปฏิบัติงานธุรการในสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านงานพัสดุ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านข้อมูลสารสนเทศ และด้านงานอื่นๆที่ผู้บังคับบัญชามอบหมายมีค่าเฉลี่ยต่ำ (๒) แนวทางแก้ปัญหาการปฏิบัติงานธุรการในสถานศึกษา ประกอบด้วย ๕ ด้าน ๑๘ แนวทาง ดังนี้ (๑) ด้านงานธุรการ มี ๕ แนวทาง เช่น จัดตารางการรับ - ส่งหนังสือ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ธุรการดำเนินการส่งหนังสือได้ทันตามกำหนดเวลา (๒) ด้านงาน

พัสดุ มี ๔ แนวทาง เช่น สถานศึกษาจัดทำ/จัดหา คู่มือการจัดทำเอกสารพัสดุให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๔ (๓) ด้านงานข้อมูลสารสนเทศ มี ๓ แนวทาง เช่น สถานศึกษาต้องส่งเสริมเจ้าหน้าที่ธุรการ โดยการจัดให้มีการอบรมการจัดทำข้อมูลสารสนเทศทั้งแบบออนไลน์ และแบบออฟไลน์ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ธุรการมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศในสถานศึกษา (๔) ด้านงานการประสานงาน มี ๓ แนวทาง เช่น สถานศึกษาควรส่งเสริมเจ้าหน้าที่ธุรการ โดยการจัดให้มีการอบรม เรื่องบุคลิกภาพ และการบริการอย่างต่อเนื่อง ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา (๕) ด้านงานอื่น ๆ ที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย มี ๓ แนวทาง เช่น เจ้าหน้าที่ธุรการสรุปข้อความประชุมในครั้งล่าสุดที่ประชุม และจัดทำวาระการประชุม

บทความวิจัยที่ ๓๙ เรื่อง “ภาวะผู้นำเชิงระบบของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๑” โดย นางสาวกาญจนา ประยงค์แย้ม, รศ.อำนวยการของโปรง มหาวิทยาลัยรามคำแหง ผลการวิจัยพบว่า (๑) ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำเชิงระบบของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (๒) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำเชิงระบบของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงระบบของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

บทความวิจัยที่ ๔๐ เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตบางกะปิ กับทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ ของผู้เรียน” โดย นายมาหามะ ดอนิ, ผศ.ดศ.วัสสิกา รุมาคม, ดร.สมชาติ อุดลวีระเมธ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (นวัตกรรมการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ) มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น ผลการวิจัยพบว่า (๑) ผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตบางกะปิ มีภาวะผู้นำทางวิชาการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๒๐, S.D. = ๐.๗๒$) (๒) ทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ ของผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตบางกะปิ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๙๖, S.D. = ๐.๖๕$) (๓) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตบางกะปิ กับทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ ของผู้เรียนมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับปานกลาง ($r = ๐.๕๙๓$)

นอกจากนี้ ยังมีบทวิพากษ์หนังสือ เรื่อง “คู่มือฝึกสมาธิแบบเซนวิถีปฏิบัติสู่ความสงบภายในใจ Zen Meditation for Beginners” โดย นายสุชญา ศิริธัญญกร, พระมหาขวัญชัย ปุตุตวิเสโส, พระมหาทรงชัย วิชยเกรี กองบรรณาธิการวารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้นำเสนอการวิพากษ์

(๒๘)

ไว้ว่า หนังสือเล่มนี้ ใครได้อ่านแล้ว จะบอกเลยว่า เป็นหนังสือที่ดีมากเล่มหนึ่ง เพราะนำเสนอมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ผ่านการถ่ายทอดจากประสบการณ์ตรงของผู้เขียนเอง ซึ่งรูปแบบการนำเสนอในบทนำ ก็เล่าถึงประสบการณ์ผู้เขียนเอง และอธิบายวิธีเขียนคืออะไร ตลอดถึงการบอกวิธีใช้หนังสือนี้อีกด้วย นอกจากนี้ ยังบอกถึงพื้นฐานการฝึกสมาธิวิธีเขียน อย่างละเอียด และเป็นที่น่าพอใจว่า ใครที่ฝึกสมาธิวิธีเขียนแล้ว จะได้รับความสบาย หายเครียด และดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุขและหากจะได้ประโยชน์สูงสุดแล้ว ต้องเขียนต่อให้คนที่ได้สมาธิแล้ว ไปเจริญวิปัสสนาด้วย ก็จะทำให้สมาธิที่ได้เรียนรู้มาเกิดประโยชน์อย่างเต็มที่เพราะได้ต่อยอดคือสมาธิและวิปัสสนาเป็นไปอย่างเกื้อกูลกันแล

เนื้อหาของบทความเหล่านี้ เป็นบทความวิจัยและบทความวิชาการที่ได้รับจากคณาจารย์รวมทั้งนิสิตและนักศึกษา จากสถาบันอุดมศึกษาทั้งภายในและภายนอก ล้วนให้มุมมองในมิติทางศาสนาและปรัชญา รวมทั้งพุทธศาสนานุกรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ในสาขาวิชาสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ได้อย่างครอบคลุมและลึกซึ้ง

สำหรับรายละเอียดของบทความทั้งหมดเหล่านี้ ผู้ใคร่ต่อการศึกษา สามารถเรียนรู้ได้จากบทความดังกล่าวในวารสารฉบับนี้ และพบกันอีกครั้งในวารสารมหาจุฬาริชาการ ปีที่ ๑๒ ฉบับที่ ๑ มกราคม-เมษายน ๒๕๖๘ ซึ่งเป็นฉบับพิเศษที่จะตีพิมพ์เผยแพร่ในเดือนมกราคม ๒๕๖๘ ต่อไป

(รศ.ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)

บรรณาธิการวารสารมหาจุฬาริชาการ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทบรรณาธิการ	(๖)
อิทธิพลความเชื่อเรื่องพญานาคที่มีต่อพระพุทธศาสนาในประเทศไทย	๑
พระมหาอุทตนา นรเชฏโฐ, รศ.ดร. พระมหาสุรศักดิ์ ปัจจนุตเสโน, ผศ.ดร. พระครูสิริรัตนบัณฑิต, ผศ.ดร. พระเจริญ วฑฒโน, ผศ.ดร. รศ.ดร.สุเทพ พรหมเลิศ ผศ.สันติ เมืองแสง คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	
การพัฒนาคุณภาพชีวิตทางการศึกษาเพื่อเด็กด้อยโอกาส	๑๙
พระอนุสรณ์ พันธุ์ประเสริฐ พระมหาบุญเลิศ อินทปญโญ, ศ.ดร. พระปลัดประพจน์ สุภภาโต, ดร. วิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวารวดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	
การพัฒนาคุณภาพชีวิตตามแนวทางพระพุทธศาสนาของชุมชนบ้านสันนาเคียน	
ตำบลสันนาหนองใหม่ อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน	๓๓
พ.ต.ท.สันติภาพ อินทะเชื่อน ดร.ชำนาญ เกิดช่อ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์นครน่าน เฉลิมพระเกียรติฯ	
คัมภีร์สี่ขะตาฉบับวัดโพชนะนา เมืองไชเสตถานครหลวงเวียงจันทน์	
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว:	
การปริวรรต การแปล และการศึกษาวิเคราะห์	๔๓
พระเวียง สิริมะโนทำ ดร.ชำนาญ เกิดช่อ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์นครน่าน เฉลิมพระเกียรติฯ	

(๓๐)

- การตีความอุปาลิษาสูตรโดยใช้อรรถปริวรรตศาสตร์ของฮันส์-เจอร์จ กาดาเมอร์ ๕๖
พระมหาวรญาณ ญาณกิตติ (ศรีชัย)
รศ.ดร.แม่ชีกฤษณา รักษาโฉม
ผศ.(พิเศษ)ดร.อรชร ไกรจักร์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- แนวทางการพัฒนาทักษะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน
สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๗๓
นางวาสนา ไกรสินธุ์
ดร.วีรภัทร ภัทรกุล
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
- การพัฒนาการแก้ปัญหาแบบร่วมมือและทักษะการตัดสินใจด้วยการจัดการเรียนรู้
โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเรื่อง สมบัติทางกายภาพของวัสดุของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนอนุบาล วัดอู่ตะเภา จังหวัดชลบุรี ๘๔
นายจิรายุ สีลาที
รศ.ดร.จุฬารัตน์ ธรรมประทีป
ดร.ทรงพล ผดุงพัฒนากุล
สาขาศึกษาศาสตร์ (วิทยาศาสตร์ศึกษา) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- แนวทางการพัฒนาบทบาทผู้บริหารในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้วิถีใหม่ของสถานศึกษา
สังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา ๑๐๓
นางสาวนุชบา สุขญาณกิจ
ผศ.ดร.พรเทพ ฐิ์แผน
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
- การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ๑๑๙
นางสาวปัทมา มั่นจิตร
รศ.ดร.อัจฉรา นิยมภา
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

(๓๑)

- แนวทางการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมทหารเกณฑ์** ๑๓๒
- พันโทวัชชนะ ห้าวเจริญ
รศ.ดร.แม่ชีกฤษณา รักษาโฉม
ผศ.(พิเศษ) ดร.อรชร ไกรจักร์
สาขาวิชาพระพุทธศาสนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมในองค์กรของโรงเรียน**
- สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต ๑** ๑๔๖
- นางสาวกัญญาภัค ทองศรี
ดร.นิฐิพนธ์ สนิทเหลือ
สาขาบริหารการศึกษา สถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ
- การพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์และนิสัยรักการอ่านของนักเรียน**
- ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL Plus ร่วมกับการโค้ช** ๑๖๔
- นางสาวบุญยง แซ่มสา
ดร.สุวิมล สพฤกษ์ศรี
ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
- การพัฒนาความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ ๓**
- โดยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดมอนเตสเซอร์รี่** ๑๘๐
- นางสาวสุพัฒนา เตชานุบาล
ดร.สุวิมล สพฤกษ์ศรี
ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
- การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) โดยใช้วิธีการเรียนรู้**
- แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD ร่วมกับทฤษฎีของคาร์ล ออร์ฟ เพื่อพัฒนาทักษะ**
- การปฏิบัติดนตรีไทย “อังกะลุง” ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนเสนาบดี** ๑๙๕
- นางสาวกนกวรรณ สวัสดิ์
ครูวิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเสนาบดี สังกัดกองการศึกษา
เทศบาลเมืองเสนา ตำบลเสนา อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(๓๒)

- การพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์กร ความสุขในการทำงาน และความผูกพันต่อองค์กร
ของพนักงานบริษัทเอกชนข้ามชาติแห่งหนึ่ง ๒๑๒
- นางสาวธนภรณ์ ปราบชม
ผศ.ดร.เฉลิมขวัญ สิงห์วี
ภาควิชาจิตวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ความตระหนักต่อภัยคุกคามทางไซเบอร์ของข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ:
การรับรู้และสภาพแวดล้อมภายในองค์กร ๒๓๐
- นายอรุช บุญญะวิเศษ
ผศ.ดร.พรพรรณ เหมะพันธุ์
ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- การศึกษาคำสอนเรื่องธรรมกายตามแนวของวัดพระธรรมกาย ๒๔๕
- พระมหาพงศ์ศิริ สิริวิชิโย (เดือนขาว)
ดร.ชำนาญ เกิดช่อ
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์นครน่าน เฉลิมพระเกียรติฯ
- ทรานส์เช็ทซ์วลกับการบวชในพุทธศาสนาเถรวาท ๒๕๕
- นายธนพล ฉิมพาลี
ผศ.ดร.เดโชพล เหมนาไลย
สาขาพุทธศาสนศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี ๒๗๐
- นายสุรเชษฐ์ ขาวโต
รศ.ดร.อัจฉรา นียมมาภา
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
- แนวทางการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ตามหลักอิทธิบาท ๔
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสระบุรี ๒๘๕
- นายวิษณุ ประเสริฐดี
ดร.วินัย ทองมัน
รศ.ดร.วรกฤต เกื้อนช้าง
ผศ.ดร.อานนท์ เมธีวรฉัตร
สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครสวรรค์

(๓๓)

- แนวทางการบริหารจัดการห้องสมุดในศตวรรษที่ ๒๑ ตามหลักสัปปายะ ๗**
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสระบุรี ๓๐๐
ว่าที่ร้อยตรีนรากร กลิ่นหอม
พระมหาอุดร อุตฺโตโร, ผศ.ดร.
ผศ.ดร.อานนท์ เมธีวรฉัตร
สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครสวรรค์
- ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศทางวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก**
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ๓๑๙
นายกัณป์ธิภัส เขียวยันต์
รศ.ดร.อัจฉรา นิยมภา
สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
- ผลการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการปฏิบัติ ๕ ชั้นของสไตน์และคณะที่มีต่อมโนทัศน์**
ทางคณิตศาสตร์และความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ๓๓๓
นางสาวณัฐญา สยมภาค
ดร.อาพันธ์ชนิต เจนจิต
ดร.คงรัฐ นวลแปง
สาขาวิชาการสอนคณิตศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
- ผลการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบอุปนัย**
ที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาและการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ๓๕๐
นางสาวเสาวลักษณ์ จันทร์เจริญ
ดร.คมสัน ตรีไพบูลย์
ดร.อาพันธ์ชนิต เจนจิต
สาขาวิชาการสอนคณิตศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
- ผลการจัดกิจกรรมแบบโครงการที่มีต่อทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย** ๓๖๔
นางสาวภััสสร ศรีพิพาทกุล
รศ.ดร.ปัทมาวดี เล่ห์มงคล
สาขาปฐมวัยศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

(๓๔)

รูปแบบการจัดการสุคติสถานวัดชลประทานรังสฤษฎ์ นนทบุรี	๓๗๖
พระมหาอนุพรรณ ธนีสโร (น้อยผล)	
ผศ.ดร.ธนาสิทธิ์ เพิ่มเพียร	
สาขาวิชาการบริหารคนและกลยุทธ์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์	
รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา	๓๘๗
นางรัชณี เสือเหลือง	
พระมหาไกรวรรณ ชินทตติโย, ดร.	
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	
ศึกษาเวทนาชั้นร์ตามหลักมหาสติปัญญาสูตร	๔๐๓
พระครูใบฎีกาพิชิตชัย จนทโชโต (สุภโสภาคย์)	
พระปัญญาวัชรบัณฑิต, รศ.ดร.	
รศ.ดร.सानุ มหัทธนาดุลย์	
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	
แนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	
ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา	
พระนครศรีอยุธยา เขต ๑	๔๒๐
นายอภิรักษ์การณ ยศศักดิ์	
ผศ.ดร.ธีระวัฒน์ มอนไธสง	
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา	
การศึกษาเทวทูตสูตรในคัมภีร์พระพุทธศาสนา	๔๓๗
พระภควัฒน์ โกวิท (สีม่วง)	
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	
บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	
ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๒	๔๕๐
นางสาววิภาวรรณ เอียดขนาน	
รศ.อำนาจ ทองโปร่ง	
มหาวิทยาลัยรามคำแหง	

(๓๕)

- พุทธวิธีบริหารจัดการสุขภาพของคณะสงฆ์อำเภอเมือง จังหวัดตราด** ๔๖๔
พระมหาเพ็ช จานิสฺสโร (เทียนชัย)
ผศ.ดร.ประเสริฐ ธิลาว
ผศ.ดร.นิกร ศรีราช
พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการลงทัณฑ์ทางวินัยทหาร** ๔๗๘
พันตรี รพีพงศ์ กฤติสวนสมบัติ
รศ.ดร.สุระทิน ชัยทองคำ
มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี
- ผลของโปรแกรมการรับรู้ความสามารถของตนเองในอาชีพที่มีต่อภาวะทางอาชีพ
ของนักศึกษาชั้นปีที่ ๓ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งหนึ่ง** ๔๙๔
นางสาวชิตชนก จันทาทับ
รศ.ดร.ธีรพัฒน์ วงศ์คุ้มสิน
สาขาวิชาจิตวิทยาชุมชน คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ศึกษาความเชื่อในประเพณีลอยกระทงตามแนวทางพระพุทธศาสนา** ๕๐๘
พระมหาภูวนาถ อรุณเมธี (ขอพบสุข)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- การจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุธรรมชาติผสมผสานการเรียนรู้แบบร่วมมือ
เพื่อส่งเสริมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย** ๕๒๒
นางสาวรุจิรา พิมพ์อินทร์
รศ.ดร.ปัทมาวดี เล่ห์มงคล
สาขาวิชาปฐมวัยศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- การจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานที่มีต่อความสามารถ
ในการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัย** ๕๓๔
นางสาวพรทิพย์ วงษ์สุดใจ
รศ.ดร.ชลธิป สมานีโต
สาขาวิชาปฐมวัยศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

(๓๖)

แนวทางการปฏิบัติงานธุรการของเจ้าหน้าที่ธุรการในสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๑ ๕๔๕
นางสาวพิไลพร กิจบำรุง
ผศ.ดร.ธีระวัฒน์ มอนโรสง
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ภาวะผู้นำเชิงระบบของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๑ ๕๕๘
นางสาวกาญจนา ประยงค์แย้ม
รศ.อำนวยการ ทองโปร่ง
มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัด

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตบางกะปิ ๕๗๔
กับทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ ของผู้เรียน
นายมาหามะ ดอนิ
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (นวัตกรรมการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ)
ผศ.ดร.วัสสิกา รุมาคม
ผศ.ดร.สมชาติ อุดลยวัชรเมธ
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (นวัตกรรมการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ)
มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น

บทวิพากษ์เรื่อง Zen Meditation for Beginners

คู่มือฝึกสมาธิแบบเซนวิถีปฏิบัติสู่ความสงบภายในใจ ๕๘๗
นายสุชญา ศิริธัญญ์
พระมหาขวัญชัย ปุตตวิเสโส
พระมหาทรงชัย วิชยเกรี
กองบรรณาธิการวารสารมหาจุฬาริชาการ

ภาคผนวก

- คำแนะนำสำหรับผู้เขียนบทความเพื่อตีพิมพ์ในวารสารมหาจุฬาริชาการ ๕๙๖
- แบบฟอร์มการส่งต้นฉบับเพื่อพิจารณานำลงในวารสารมหาจุฬาริชาการ ๖๐๙
- กระบวนการจัดทำวารสารมหาจุฬาริชาการ ๖๑๐
- หลักเกณฑ์ในการตีพิมพ์ต้นฉบับของวารสารมหาจุฬาริชาการ ๖๑๑
- ขั้นตอนการดำเนินงานวารสารมหาจุฬาริชาการ ๖๑๒